

До

Научното жури, определено със заповед 641/09.07.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Маркетинг“, публикуван в ДВ., бр. 51 от 19.06.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

относно

кандидатура за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Маркетинг“

Участник в конкурса:	ВАНЯ ПЕТКОВА ГРИГОРОВА , главен асистент, доктор
Основание за написване на рецензията:	Обявен конкурс за академична длъжност „доцент“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност „Маркетинг“, обнародван в ДВ, бр. 51/19.06.2018 г., за нуждите на катедра „Маркетинг“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, Решение на факултет „Мениджмънт и маркетинг“ (протокол №13/04.07.2018 г.), Заповед №641/09.07.2018 г. на Ректора на СА „Димитър А. Ценов“ – Свищов и Правилника за прилагане на ЗРАС в СА „Д. А. Ценов“.
Рецензент:	Доц. д-р Тодор Борисов Кръстевич, Р-л катедра „Маркетинг“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, член на научното жури по конкурса.
Научна специалност на рецензента:	„Маркетинг“

Д-р Ваня Петкова Григорова е единствен кандидат за участие в конкурса за академична длъжност „доцент“ по научната специалност Маркетинг, обявен от катедра „Маркетинг“ при факултет „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов.

Констатациите в настоящата рецензия са изведени от представения на членовете на научното жури пакет от документи и публикации на кандидата, както и от личните ми наблюдения върху професионалното ѝ развитие.

I. ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА: ПРОФЕСИОНАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Д-р Ваня Петкова Григорова е завършила следно образование в Икономически техникум „Димитър Хадживасилев“, гр. Свищов, през 1988 година, със специалност „икономист-счетоводител“. През 1993 година придобива висше образование по икономика с ОКС „магистър“ по специалност „Маркетинг и планиране“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов. Непосредствено след завършване на висшето си образование започва работа и заема длъжностите счетоводител и офис-мениджър в ЕООД „РОЛВ“, а по-късно в ЕООД „Инкомис“ – и двете със седалище в гр. Свищов. През 1997 година се явява на конкурс и е назначена на академична длъжност „асистент“ по планиране в катедра „Планиране“ на СА „Д. А. Ценов“. През 1999 година е повишена в длъжност „старши асистент“, а през 1999 година – в длъжност „главен асистент“ в същата катедра. През 2012 година защитава дисертационен труд на тема „Комплексно оценяване на ефектите от маркетинговата дейност“ и придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Маркетинг“.

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е член на БАМ (Българската асоциация по маркетинг) от 2006 г., както на Съюза на учените в България от 2013 г. и в момента.

Представената автобиографична и професионална информация показва наличието както на научно-изследователски, така и педагогически опит. Изпълнени са всички формалните изисквания по реда за заемане на академична длъжност „доцент“, предвидени в чл. 24 от ЗРАС в РБ и чл. 53 от Правилника за неговото прилагане.

II. ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА РАБОТА НА КАНДИДАТА

Кандидатът има над 19 години педагогически стаж като академичен преподавател във висше училище, като последните 9 в качеството на главен асистент. Тя е автор на учебните програма и титуляр на специализиращи лекционни курсове по „Дистрибуционна политика“, „Индустриален маркетинг“ и „Логистика“ (на руски език), включен в актуалния учебен план на специалност „Маркетинг“ в ОКС „бакалавър“ на СА „Д. А. Ценов“. Паралелно с това, д-р Григорова е водила и води като сътитуляр лекции и семинарни занятия по фундаменталната дисциплина

„Основи на маркетинга“ пред студенти от различни специалности от ОКС „бакалавър“, както и по специализиращите дисциплини „Маркетинг на финансови услуги“, „Маркетингов мениджмънт“, „Диагностика на маркетинговите решения“ пред студенти в ОКС „бакалавър“ и „Принципи на маркетинга“ и „Управление на продажбите“ през студенти в ОКС „магистър“ в ПН 3.8 Икономика [вж. справка №13].

През последните седем години кандидатът е имал много висока аудиторна академична заетост, надхвърляща минималните институционални нормативи в часове [вж. справки №11 и №12]. Освен това, д-р Григорова има дългогодишен опит и експертиза за преподаване в дистанционна форма на обучение, използвайки съвременни интернет базирани технологии и платформи за електронно обучение.

През последните пет години тя е работила активно и извънаудиторно, ръководейки разработването на курсови студентски разработки, в качеството си на тUTOR на кохорти от студенти от специалност „Маркетинг“ в редовна форма на обучение в ОКС „Бакалавър“, както и като академичен наставник по проект „Студентски практики“ на МОН, осъществяван с подкрепата на ОПРЧР и съфинансиран от ЕСФ на ЕС. Организираща е майсторски класове за студенти с представители на практиката и е ръководила посещения на студенти в реална работна среда в маркетингови отдели на различни фирми в страната.

Тези данни и обстоятелства показват, че кандидатът е натрупал солиден преподавателски опит и е в състояние да планира, организира и провежда академични лекционни курсове и семинарни занятия по дисциплини, кореспондиращи с обявената по конкурса научната специалност „Маркетинг“.

III. ОБЩА (КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА) ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Д-р Ваня Григорова участва в конкурса за академичната длъжност „доцент“ с една самостоятелна монография (256 стр.), 11 самостоятелни статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, пет от които към 17.08.2018 г. фигурират в националния референтен списък на НАЦИД. Две от визираните статии са на английски език и са публикувани в украински специализирани академични списания). Освен тях, 5 други статии са публикувани в съавторство в нереферирани списания с научно рецензиране на български език. Кандидатът е автор на четири научни студии (една от които самостоятелна), публикувани в нереферирани периодични сборници (алманаси) с научно рецензиране, както и на 9 научни

доклада (3 от които в съавторство), публикувани в сборници от конференции и колективни томове в страната и чужбина. Автор е и на един самостоятелен академичен учебник (278 стр.), тематично свързан с предмета на обявения конкурс. Участвала е съвместно с други автори в издаването на два колективни учебника и три учебни помагала.

Структурен обзор на публикациите, представени за рецензиране от кандидатката (вкл. учебници и учебни помагала) е представен на Таблица 1.

Таблица 1. Количествено обобщение на публикационната дейност на кандидата.

Вид на публикацията	Самостоятелни		В съавторство		Общо	
	бр.	стр.	бр.	стр.	бр.	стр.
1. Монографии	1	256	-	-	1	256
в т.ч. в чужбина	-	-	-	-	-	-
2. Студии	1	36	3	69	4	105
в т.ч. в чужбина	-	-	-	-	-	-
3. Статии	11	178	5	60	16	238
в т.ч. в чужбина	2	28			2	28
4. Научни доклади	6	53	3	20	9	73
в т.ч. в чужбина	1	6	1	5	2	11
Всичко (научна продукция):	19	523	11	149	30	672
в т.ч. в чужбина:	3	34	1	5	4	39
5. Учебници	1	278	2	187	3	465
6. Учебни помагала	-	-	5	254	5	254
Всичко (учебници и помагала):	1	278	7	441	8	719

В тематично отношение, публикациите на д-р Григорова са фокусирани основно върху (1) бизнес мрежи, стратегически алианси и влиянието им върху маркетинговата дейност на фирмите (в частност, в туристическия сектор, (2) интегрирани дистрибуционни системи и (3) измерване и оценка на резултатите от маркетинговата дейност (в частност, на индустриални продукти и услуги, както и на финансови услуги).

Основен интерес предизвиква монографичното изследване на кандидатката [Григорова, В., Маркетингови мрежи от фирми: състояние и стратегически решения в туристическия сектор. Библиотека „Стопански свят“, АИ Ценов, Свищов], посветено на проблемите мрежовата теория в маркетинговата парадигма в сферата на туристическия бизнес, както и на разработване на практически процедури за вземане на стратегически решения във фирмата, предлагаща туристически услуги.

За отбелязване е и другото мащабно публикационно постижение на кандидатката, със заглавие „Дистрибуционна политика“ (Григорова, В., Дистрибуционна политика, АИ Ценов, Свищов, 2018)“, което въпреки че в списъка с публикациите по конкурса е класифицирано от самата нея като учебник (и респ. съдържа множество

дидактически похвати, подпомагащи усвояването на материята), може да се твърди, че на места има и белезите на монографичност.

Всички публикувани статии и студии са в нереферирани издания, но с научно рецензиране. Публикуваните доклади от участия в научни конференции отразяват напредък в изучаваната материя.

Ваня Григорова е била член е изследователски екипи по шест научно-изследователски проекта, финансирани от фонд „НИД“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“. Работила и като учител в един международен проект, финансиран по програма Еразъм+ на ЕС.

Обстойният преглед на всички публикации, предложени от кандидата за участие в конкурса, позволява да се констатира, че минималните национални изисквания по, заложи в Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България са изпълнени (вж. Таблица 2).

Таблица 2. Фактическо изпълнение на минималните национални изисквания по групи показатели (брой точки, съгласно Приложение към чл. 1, ал. 1, чл. 53, ал.1, т.4 и чл. 54, ал. 1 от ППЗРАС в Република България)

Група от показатели	Номер на показателите	Минимални национални изисквания (точки за доцент)	Фактическо състояние (точки)	Изпълнение
А	Показател №1	50	50,00	☑
Б	Показател №2	-	-	-
В	Показател №3	100	100,00	☑
Г	Сума от показателите от №4 до №10	200	232,34	☑
Д	Сума от показателите от №11 до №13	50	130,00	☑
Е	Сума от показателите от №14 до №21	-	249,08	-

IV. ХАРАКТЕРИЗИРАНЕ НА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ НА КАНДИДАТА

След детайлното ми запознаване с представените по конкурса научни трудове по конкурса, мога да твърдя, че кандидатът е допринесъл за развитие на маркетинговата теория, методология и преподаването на маркетинговото знание като академична специалност и управленска концепция в три направления:

- Популяризиране на концепцията за мрежовата парадигма в икономиката и нейната симбиоза с маркетинговата концепция, както и систематизиране на спецификата и типологиите на маркетинговите мрежи.
- Обследване и разработване на стратегически маркетингови подходи и модели за организационно управление в сферата на услугите (в частност, туристическите и индустриалните услуги).

- Синопис на принципите на управление на дистрибуционните мрежи и оценка на тяхната ефективност.

V. АКАДЕМИЧНА ИЗВЕСТНОСТ НА КАНДИДАТА

На базата на констатираните публикационни и преподавателски активности може да се констатира, че д-р Григорова прави усилия за позиционирането си в академичното пространство като автор и изследовател, изкушен от изучаването на мрежовите ефекти от организационните взаимодействия и влиянието им върху маркетинговата активност на фирмите. Основание за подобно твърдение ми дава обстоятелството, че тя е цитирана в четири дисертации (вж. приложената справка за цитирания), както и направената от мен справка в scholar.google.com към датата на изготвяне на настоящото становище. Насърчително е обстоятелството, че към пълнотекстовите публикации на български и английски език на авторката водят множество връзки и препратки към известни библиотечни каталози и бази данни.

VI. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

При изготвянето на настоящото становище съм изхождал от (пред-)убеждението, че маркетингът все повече се откъсва от своите чисто концептуални корени. Маркетинговите решения вече все по-рядко се основават на експертиза, ментални модели и/или минал опит, за сметка на знания, извлечени от данни. Мрежовите ефекти, модели и маркетингови инструменти, на които се е посветила д-р Григорова предполагат по-забележима симбиоза между количествени аналитични методи за маркетингови изследвания и съставянето (на тяхна база) на маркетингови модели за извеждане на оптимални стратегически решения. Подобно емпирично (пре-)ориентиране би допринесло за по-осезаема прагматичност и полезност на резултатите от изследователските ѝ усилия, което би довело и до по-висока „видимост“, „разпознаваемост“ и признание на авторските усилия. Въпреки, че всеки изследователски процес е свързан с преосмисляне и преоценяване на предходни схващания, считам, че в публикационната хронология на кандидата преобладава известно „теоретизиране“ и склонност към чисто логически заключения, за сметка на усилия за решаване на научно-приложни управленски и маркетингови проблеми с помощта на емпирични изследвания.

VII. **ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА**

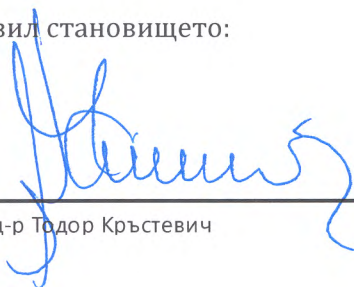
Научната продукция и преподавателският опит на д-р Ваня Петкова Григорова отговарят на изискванията на конкурса. Обследваните научни, научно-приложни и учебно методически показатели съответстват на изискуемите от ЗРАС на Република България и предвидените в Правилника за неговото прилагане количествени и качествени параметри и критерии. Кандидатурата е солидна, перспективна и с осезаем академичен потенциал. Всичко това ми дава основания да предложа главен асистент **д-р Ваня Петкова Григорова** да заеме обявената от Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ академична длъжност „доцент“ по научната специалност „Маркетинг“.

08.10.2018 г.

Свищов

Изготвил становището:

X

доц. д-р Тодор Кръстевич